

Даниелын Ном — Дөчин Наймдугаар Хэсэг

Зөгнөлийг нээн илчлэх нь: Хабаккукийн үзэгдэл, хоёр самбар, мөн Библийн тайлбар дахь “өдөр тутмын”-ы нууцын ач холбогдол

Jeff Pippenger

2024-01-12

Улай голын үзэгдлээр төлөөлөгдсөн мэдлэгийн өсөлт нь эцэстээ Хабаккукийн хоёр хавтан дээр бичигдсэн тэр зүйл мөн.

“Тэдний хоёр дахь ирэлтийн цаг үед хамаарна хэмээн үзэж байсан эш үзүүлэлгүүдтэй сүлэлдэн, тэдний эргэлзээ ба түгшүүрт байдалд онцгойлон тохирсон, мөн одоо тэдний ойлголтод бүрхэг байгаа зүйл цаг нь болохоор тодорхой болохыг итгэл дотор тэвчээртэйгээр хүлээхэд нь зоригжуулсан сургаал байв.

“Эдгээр эш үзүүлэлгүүдийн дотор Хабаккук 2:1–4-ийн эш үзүүлэлэг байв: ‘Би харуулынхаа газарт зогсож, цамхаг дээр гарч байрлан, Тэр надад юу айлдахыг, мөн зэмлүүлэх үедээ би юу хариулахыг харахаар ажиглан харна. ЭЗЭН надад хариулж, —Үзэгдлийг бичигтүн, түүнийг хавтангууд дээр тодорхой болгон бич; ингэснээр түүнийг уншигч нь гүйж чадах болтугай. Учир нь үзэгдэл тогтоогдсон цагтаа л хамаатай; харин эцэстээ энэ нь өгүүлж, худал хэлэхгүй. Хэдийгээр саатаж байгаа мэт санагдавч түүнийг хүлээ; учир нь энэ нь гарцаагүй ирнэ, саатахгүй. Харагтун, сэтгэл нь бардамнан өргөгдсөн тэр хүн дотроо зөв шударга бус; харин зөвт хүн итгэлээрээ амьдарна.’”

“1842 оны үед л энэ эш үзүүлэлэгт өгөгдсөн, ‘үзэгдлийг бичиж, гүйгч уншигчид ойлгогдохоор самбарт тодорхой болго’ гэсэн заавар нь Чарльз Фитчид Даниел болон Илчлэлтийн үзэгдлүүдийг тайлбарлан үзүүлэх эш үзүүлэлэгийн хүснэгт бэлтгэх санааг төрүүлсэн байв. Энэ хүснэгтийг хэвлэн нийтэлсэн явдлыг Хабаккукт өгөгдсөн тушаалын биелэлт хэмээн үзэж байлаа. Гэвч тэр үед үзэгдлийн биелэлд илэрхий саатал—түр хүлээлгийн цаг—мөнөөх эш үзүүлэлэгт өөрт нь өгөгдсөн байгааг хэн ч анзаараагүй юм. Урам хугаралын дараа энэ Судрын үгс маш онцгой утгатайгаар харагдсан юм: ‘Учир нь үзэгдэл нь товлогдсон цагтаа зориулагдсан бөгөөд эцэстээ тэр нь ярьж, худал болохгүй. Хэдийгээр саатах мэт боловч түүнийг хүлээгтүн; учир нь тэр гарцаагүй ирнэ, хоцрохгүй.... Зөвт хүн өөрийн итгэлээр амьдарна.’ Агуу Тэмцэл, 391, 392.”

Хабакукийн хоёр хавтан нь эш үзүүлэлэгийн утгаар хоёр гэрч мөн. Библийн дагуу үнэнийг тогтоохын тулд хоёр гэрчийг хамтад нь гаргах ёстой.

Харин хэрэв тэр чамайг сонсохгүй бол, хоёр буюу гурван гэрчийн амаар үг бүр батлагдахын тулд өөртэйгөө хамт нэг юмуу хоёр хүнийг нэмж авч яв. Матай 18:16.

Хабаккукийн хоёр хүснэгтийг (1843 ба 1850 оны анхдагчдын зураглалуудыг) хооронд нь давхарлан тавихад, тэдгээр нь Миллерийн зүүдний эрдэнэс болсон үнэнүүдийг батлан нотолдог. Эхний хүснэгт дээр дүрслэгдсэн 1843 оны алдаа нь хоёр дахь хүснэгттэй

давхарлан тавигдах үед, үзэгдлийн саатах хугацааг тогтоон баталдаг. Миллер (тэрхүү түүхийн бэлгэдэлт харуул) өөрийн түүхийн маргааны үеэр юу хэлэх ёстойгоо асуусан.

Би харуулынхаа дээр зогсож, цамхаг дээрээ байрлан, Тэр надад юу айлдахыг, мөн зэмлэгдэхдээ би юу хариулахаа харахын тулд анхааран ажиглана. Хабаккук 2:1.

Эзэн Миллерт үзэгдлийг бичихийг тушаасан бөгөөд тэрээр зүүдэндээ тэрхүү үзэгдлийг агуулсан авдрыг өрөөнийхөө төвд буй ширээн дээр тавьжээ.

Тэгээд ЭЗЭН надад хариулан, — Үзэгдлийг бич, үүнийг хавтангууд дээр тодорхой тэмдэглэ; ингэснээр түүнийг уншигч нь гүйж болох юм гэж айлдав. Хабаккук 2:2.

Хүснэгтүүд дараа нь саатлын хугацаа болон анхны урам хугаралтыг зааж өгдөг.

Учир нь энэхүү үзэгдэл нь тогтоогдсон цагтаа хараахан зориулагдсан хэвээр байгаа боловч эцэстээ тэр нь айлдан өгүүлж, худал хэлэхгүй; хэдий удравч, түүнийг хүлээ; учир нь тэр гарцаагүй ирнэ, удрахгүй. Хабаккук 2:3.

Мэдлэгийн өсөлтөөс (Миллерийн эрдэнэсүүд) үүдэн бий болсон гурван шатт сорилтын үйл явцыг дараа нь дүрслэн үзүүлжээ.

Үзэгтүн, бардамнан хөөрсөн түүний сэтгэл дотор нь зөв шулуун бус; харин зөвт хүн өөрийн итгэлээр амьдарна. Хабаккук 2:4.

Шүтэгчдийн хоёр анги нь Даниелын арван хоёрдугаар бүлэгт өгүүлсэн шалгалтын үйл явцаар илэрхий болох юм.

Тэрээр, «Даниел аа, яв; учир нь эдгээр үгс эцсийн цаг хүртэл хаагдаж, лацдан битүүмжлэгдсэн байна. Олон хүн ариусгагдаж, цайрч, шалгагдах болно; харин ёс бус хүмүүс ёс бусаар үйлдэх болно. Ёс бус хүмүүсийн нэг нь ч ойлгохгүй; харин мэргэд ойлгоно» гэж айлдав. Даниел 12:9, 10.

Даниелын мэргэд бол итгэлээр зөвтгөгдсөн Матай хорин тавдугаар бүлгийн ухаалаг онгон бүсгүйчүүд бөгөөд, харин хорон муу хүмүүс нь бардамналд өргөгдсөн мунхаг онгон бүсгүйчүүд юм. Миллерийн зүүдний төгсгөлд гардаг эрдэнийн чулуунууд нь мэдээ байсан арван онгон бүсгүйн тухай сургаалт зүйрлэлийн тосыг төлөөлдөг.

“Бурхан бидэнд илгээдэг мэдээг нь бид хүлээн авдаггүй үед Түүний нэр хүнд гутаагддаг. Ийнхүү бид Түүний сүнсэнд маань юулж, харанхуйд буй хүмүүст дамжуулагдах учиртай байсан алтан тосыг няцаадаг. ‘Харагтун, сүйт залуу ирж байна; Түүнийг угтан гарагтун’ гэсэн дуудлага ирэхэд ариун тосыг хүлээн аваагүй, Христийн нигүүлслийг зүрх сэтгэлдээ нандигнаагүй хүмүүс мэргэн бус охидын адил Эзэнтэйгээ уулзахад бэлэн биш гэдгээ олж мэдэх болно. Тэд тосыг олж авах хүчийг өөрсдөө дотроо агуулаагүй байдаг бөгөөд тэдний амьдрал сүйрэн сарнидаг.” Review and Herald, July 20, 1897.

Эцсийн өдрүүдэд Миллерийн эрдэнэсийн гэрэл арав дахин илүү тод гэрэлтэх бөгөөд арав гэсэн тоо ч, гэрэл ч хоёулаа сорилтын бэлгэдэл юм. Миллерийн зүүдний төгсгөлөөр дүрслэгдсэн эцсийн өдрүүдэд Хабаккукийн самбарууд дээр төлөөлөн үзүүлэгдсэн үнэний

гэрэл сорих захиасыг төрүүлдэг бөгөөд тэр нь арван онгон охины тухай үлгэрт Шөнө дундын Хашхирааны захиас хэмээн дүрслэгдсэн байдаг. Тэрхүү сорилтын үйл явц нь Миллерит түүхийн сорилтын үйл явцын давталт мөн; учир нь арван онгон охины тухай үлгэр эцсийн өдрүүдэд үсэг бүрээрээ хүртэл дахин давтагддаг.

“Арван охины тухай, тэдний тав нь ухаалаг бөгөөд тав нь мунхаг байсан тэр сургаалт зүйрлэл рүү намайг олонтаа хандуулдаг. Энэ сургаалт зүйрлэл үг үсэгчлэн биелсэн бөгөөд биелэх ч болно. Учир нь энэ нь энэ цаг үед онцгой хэрэглээтэй бөгөөд гурав дахь тэнгэрэлчийн мэдээний адил биелсэн, мөн цаг хугацааны төгсгөл хүртэл өнөөгийн үнэн хэвээр байх болно.” Review and Herald, 1890 оны 8 дугаар сарын 19.

Арав нь сорилтын бэлгэдэл бөгөөд арван өдрийн эцэст Даниел болон тэрхүү гурван эрхэм нь Вавилоны хоол хүнсээр хооллож байсан хүмүүсээс илтээр илүү царай зүс сайтай, бие лагшин тарган болсон байв. Итгэлээр бус, харин бардам таамаглалд түшиглэн амьдарч байсан Хабаккукт дүрслэгдсэн омогтнууд Вавилоны зан чанарыг төлөвшүүлсэн юм. Миллеритийн түүхэнд тэд Вавилоны охид болсон бөгөөд Хабаккукт итгэлээр амьдрахаар сонгоогүй хүмүүсийн зан чанарыг таньж тогтоохын тулд папын засаглалын эш үзүүллэгийн шинжүүдийг хэрэглэсэн байдаг.

Харагтун, биеэ өргөсөн түүний сэтгэл дотор нь зөв шулуун бус; харин зөвт хүн өөрийн итгэлээр амьдрах болно. Тийм ээ, тэрээр дарсаар гэмтэн зөрчдөг учраас бардам хүн бөгөөд гэртээ тогтон байдаггүй; тэрээр хүслээ оршуулгын орон мэт тэлж, үхэл мэт болж, ханаж цаддаггүй; харин бүх үндэстнийг өөртөө цуглуулж, бүх ард түмнийг өөртөө бөөгнүүлдэг. Эдгээр бүх хүн түүний эсрэг сургаалт үг өргөн, доог тохууны зүйр үг хэлж: Өөрийнх бус юмыг арвижуулагчийн зовлон! Хэзээ хүртэл вэ? Өөрийгөө өтгөн шавраар ачаалагчийн зовлон! гэж хэлэхгүй гэж үү? Чамайг хазах хүмүүс гэнэт босохгүй гэж үү, чамайг зовоох хүмүүс сэрэхгүй гэж үү, тэгээд чи тэдэнд олз болохгүй гэж үү? Чи олон үндэстнийг дээрэмдсэн тул ард түмний бүх үлдэгдэл чамайг дээрэмдэх болно; хүний цусны төлөө, мөн газар нутаг, хот болон тэнд оршин суугч бүхэнд үйлдсэн хүчирхийллийн чинь төлөө. Хабаккук 2:4–8.

Матайн хорин тавдугаар бүлгийн онгон охид дээр ирүүлсэн шалгалтын үйл явц нь “олон үндэстнийг дээрэмдсэн” хүч мөн болох умардын хааны (папын засаглалын) зан чанарыг хөгжүүлсэн мөргөгчдийн нэгэн бүлгийг бий болгодог. Нохдод идүүлсэн Иезавельтэй адил, гэнэт хазуулдаг нь папын эрх мэдэл мөн.

ЭЗЭН ийнхүү айлдаж байна: Үзэгтүн, хойд нутгаас нэгэн ард ирж байна, мөн агуу нэгэн үндэстэн газрын хязгаараас босгогдох болно. Тэд нум, жад шүүрэн авч, харгис бөгөөд өршөөлгүй; тэдний дуу хоолой тэнгис мэт хүрхрэнэ; мөн тэд морьд унан, дайнд яваа эрчүүд мэт чиний эсрэг, өө Сионы охин, байлдааны жагсаалд оржээ. Бид түүний тухай сураг сонссон: бидний гар сулран доройтов; төрөх гэж буй эмэгтэйн өвдөлт мэт шаналал биднийг эзэмдэв. Талбайд бүү гар, замаар ч бүү яв; учир нь дайсны илд, айдас хоёр тал бүрд байна. Өө миний ард түмний охин, тааран хувцсаар бүсэлж, үнсэн дунд өнхөр; ганц хүүгийнхээ төлөөх мэт гашуудал, нэн гашуун ёлол үйлд; учир нь сүйтгэгч гэнэтхэн бидний дээр ирэх болно. Иеремиа 6:22–26.

Хабаккукийн хоёр бүлэг нь итгэлээр зөвтгөгддөг хүмүүс болон Вавилоны сургаалуудыг идэж уусан хүмүүс юм. Миллерийн зүүдний сүүлчийн өдрүүдэд онгон охидоор дүрслэгдсэн хүмүүсийн хувьд, тэд эсвэл Христийн зан чанарыг төлөвшүүлж, улмаар Бурханы тамгыг хүлээн авна, эсвэл папын эрх мэдлийн зан чанарыг төлөвшүүлж, араатны тэмдгийг хүлээн авна.

“Ёс суртахууны харанхуй дунд жинхэнэ гэрэл гэрэлтэх цаг иржээ. Гурав дахь тэнгэрэлчийн мэдээ дэлхий уруу илгээгдсэн бөгөөд хүмүүсийг духан дээрээ эсвэл гар дээрээ араатны, эсхүл түүний дүрийн тэмдгийг хүлээн авахаас сэрэмжлүүлж байна. Энэ тэмдгийг хүлээн авна гэдэг нь араатан өөрөө гаргасан шийдвэртэй адил шийдвэрт хүрч, Бурханы үгэнд илт сөрөн тэрхүү ижил үзэл санааг дэмжин өмгөөлөхийг хэлнэ. Энэ тэмдгийг хүлээн авагчдын тухай Бурхан ийнхүү айлддаг: ‘Тэр мөн Бурханы хилэнгийн дарснаас уух болно. Тэр нь Түүний уур хилэнгийн аягандаа хольцгүйгээр цутгагдсан ажээ; мөн тэр ариун тэнгэрэлч нарын өмнө, Хурганы өмнө гал ба хүхрээр тарчилгагдах болно.’” Review and Herald, July 13, 1897.

Вавилоны дарснаас уудаг онгон охид эцэстээ Бурханы уур хилэнгийн дарснаас уух болно. Исаиад Ефраимын согтуу хүмүүс юмсыг орвонгоор нь эргүүлэн тавьснаараа өөрсдийн сохор согтуурлыг илэрхийлдэг бөгөөд тийм үйлдэл нь “шаварчин хүний шавар” хэмээн тооцогдох ёстой.

“Өдөр тутмын”-ыг Христийн бэлгэдэл хэмээн тодорхойлох нь “өдөр тутмын” тухай үнэнийг орвонгоор нь эргүүлж буй хэрэг мөн, учир нь “өдөр тутмын” нь сатанлаг бэлгэдэл юм. Миллерийн “өдөр тутмын”-ыг харийн шүтлэг хэмээн тодорхойлсон нь Хабаккукийн самбарууд дээр шууд илэрхийлэгдсэн байдаг. Бурханы сүмд сууж буй “нүглийн хүн” илчлэгдэхийн тулд “зайлуулагдсан” зүйл нь харийн шүтлэг байсан гэдгийг ойлгоход нь түүнд боломж олгосон Тесалоникчууд дахь эшлэлийг Миллер олж нээсэн нь Хоёрдугаар Тесалоник, хоёрдугаар бүлэгт орших үндсэн үнэн мөн.

“Би цааш уншсаар байсан бөгөөд энэ нь [өдөр тутмын] хэмээн олдсон өөр ямар ч тохиолдлыг, Даниел номоос өөр газарт, олж чадсангүй. Тэгээд би [үгсийн заагч толь бичгийн тусламжаар] түүнтэй холбоотой байсан дараах үгсийг авч үзэв: ‘авах’; тэр өдөр тутмыныг зайлуулна; ‘өдөр тутмыныг зайлуулснаас хойших цагаас,’ гэх мэт. Би цааш уншсаар байсан бөгөөд энэ эшлэл дээр ямар ч гэрэл олно гэж бодсонгүй; эцэст нь би 2 Тесалоник 2:7, 8-д хүрч ирэв. ‘Учир нь хууль бусын нууц нь аль хэдийн үйлчилж байна; харин одоо саатуулж буй нь замаас зайлуулагдах хүртэл саатуулсаар байх болно, тэгээд тэр ёс бус нэгэн илчлэгдэх болно,’ гэх мэт. Тэгээд би тэр эшлэлд хүрэхэд, өө, үнэн ямар тодорхой бөгөөд сүр жавхлантайгаар харагдсан гээч! Тэр байна! Тэр нь өдөр тутмын юм! За тэгвэл, Паул ‘одоо саатуулж буй нэгэн,’ эсвэл саад болж буй нэгэн гэж юуг хэлж байна вэ? ‘Нүглийн хүн,’ мөн ‘ёс бус нэгэн’ гэдгээр Папын тогтолцоог хэлжээ. За тэгвэл, Папын тогтолцоо илчлэгдэхэд юу саад болж байна вэ? Энэ бол шүтээнлэг үзэл юм; тэгэхээр, ‘өдөр тутмын’ нь шүтээнлэг үзлийг заавал илэрхийлэх ёстой.” —Уильям Миллер, Second Advent Manual, 66-р тал. Advent Review and Sabbath Herald, 1853 оны 1 дүгээр сарын 6.

Тесалоник дахь “өдөр тутмын” гэсэн үгийн утга нь Миллерийн нээсэнчлэн, уг хэсгийн гол үнэн мөн. Паул үнэнийг хайрладаггүй, тиймээс хүчтэй мэхлэлтэд автах хүмүүсийг тодорхойлохдоо, ерөнхий утгаараа үнэнийг үзэн ядахыг яах аргагүй зааж байгаа боловч, тухайн хэсэгт шууд заагдсан үнэн нь “өдөр тутмын” гэдэг нь харь шашинт Ромыг төлөөлдөг гэсэн үнэн юм.

Биеийн дэнлүү нь нүд мөн. Тиймээс хэрэв чиний нүд цэвэр ариун байвал бүх бие чинь гэрлээр дүүрэн байх болно. Харин хэрэв чиний нүд муу байвал бүх бие чинь харанхуйгаар дүүрэн байх болно. Иймээс хэрэв чиний доторх гэрэл нь харанхуй бол тэр харанхуй нь хэчнээн агуу вэ! Хоёр эзэнд нэгэн зэрэг үйлчилж чадах хүн үгүй. Учир нь тэр нэгийг нь үзэн ядаж, нөгөөг нь хайрлана; эсвэл нэгэнд нь үнэнч байж, нөгөөг нь үл тоомсорлоно. Та нар Бурхан ба маммонд зэрэг үйлчилж үл чадна. Матай 6:22–24.

Үнэнийг хайрлах хайр л байдаг, эс тэгвээс үнэнийг үзэн ядах явдал байдаг. Дундын байр суурь гэж үгүй. Матай хорин тав дахь бүлгийн ухаангүй онгон охид дээр ирдэг хүчтэй төөрөгдөл нь эцсийн сорилтыг төлөөлдөг Миллерийн эрдэнэсүүдийн гэрлийг тэд няцаасанд үндэслэдэг. Эртний Израилийн эцсийн сорилт нь тэдний арав дахь сорилт байсан бөгөөд сүүлчийн өдрүүдэд Миллерийн эрдэнэсүүд арав дахин илүү хурцаар гэрэлтдэг. Миллерийн эрдэнэсүүдийг няцаасны бэлгэдэл нь “үргэлжлэх тахил” бөгөөд Адвентизмын гурав дахь үед Ефраимын согтуу хүмүүс үүнийг орвонгоор нь эргүүлсэн юм. “Үргэлжлэх тахил” нь харь шашныг илэрхийлсэн сатанлаг бэлгэдэл юм. Тэдгээр согтуу хүмүүс хуурамч эрдэнэсийг нэвтрүүлсэн бөгөөд түүнийг урвагч Протестантизмаас авчирч, “үргэлжлэх тахил”-ыг Христийн бэлгэдэл мөн хэмээн тодорхойлсон юм.

Миллерийн өөрийн эрдэнэсүүдийн талаарх ойлголт нь түүнийг босгон гаргасан түүхэн нөхцөлөөр хязгаарлагдаж байв. Хоёр дахь Ирэлт нь эш үзүүлэгийн дараагийн үйл явдал мөн гэдэгт итгэсэн тул 1798 онд папын засаглалд учирсан үхлийн шарх нь зөвхөн Даниелын хоёрдугаар бүлэгт өгүүлэгдсэн дэлхийн дөрөв дэх бөгөөд эцсийн хаант улсыг л төлөөлж чадна гэж үзэж байлаа. Миллер мөн “өдөр тутмын”-ын талаарх ойлголтдоо хязгаарлагдмал байсан. Учир нь түүний гэрчлэлээс үзэхэд, илчлэлтээр тэр тодорхой нэгэн судлах аргад хөтлөгдсөн бөгөөд тэрээр Библиэ, Крудены Конкордансыг ашиглаж, мөн зарим сонин уншсан хэмээн өгүүлсэн байдаг. Ийм байдлаар судлахаар шийдсэн нь ердөө түүний оюун санаанд ирж ирсэн байв.

“Би деист байсан арван хоёр жилийнхээ турш олж чадах бүх түүхэн зохиолуудыг уншсан; харин одоо би Библийг хайрладаг болсон. Тэр нь Есүсийн тухай заадаг байв! Гэвч Библийн нэлээд олон хэсэг надад бүрхэг хэвээр байлаа. 1818 эсвэл 1819 онд, намайг деист байх үед минь таньж, миний ярьж байхыг сонсож явсан нэгэн найзтайгаа уулзан ярилцаж байхдаа, тэр надаас нэлээд учиртай өнгөөр, ‘Энэ эшлэл, тэр эшлэлийн талаар чи юу гэж бодож байна вэ?’ хэмээн асуув; ингэхдээ деист байхдаа миний эсэргүүцдэг байсан хуучин эшлэлүүдийг дурдсан юм. Тэр юуг зорьж байгааг би ойлгоод, —Хэрэв чи надад хугацаа өгвөл, тэд юу гэсэн утгатайг би чамд хэлж өгье, гэж хариулав. ‘Чамд хэр их хугацаа хэрэгтэй вэ?’ —Мэдэхгүй, гэхдээ би хэлж өгнө, гэж би хариулсан. Учир нь Бурхан ойлгогдож үл болох илчлэлийг өгсөн гэдэгт би итгэж

чадахгүй байлаа. Тэгээд би Ариун Сүнс юуг хэлэх гэсэн болохыг олж мэдэж чадна гэсэн итгэлтэйгээр Библиэ судлахаар шийдсэн юм. Гэвч энэ шийдвэрийг гаргамагц надад, —Хэрэв чи ойлгож чадахгүй нэгэн хэсгийг олбол яах вэ? гэсэн бодол төрөв. Тэгэхэд Библийг судлах ийм арга надад санаанд орсон юм:—Би тийм хэсгүүдийн үгсийг авч, тэдгээрийг Библийн турш мөрдөн үзэж, ингэж байгаад утгыг нь олж мэднэ. Надад Крудены Конкорданс байсан бөгөөд би түүнийг дэлхий дээрх хамгийн шилдэг нь гэж боддог; тиймээс би түүнийг Библитэйгээ аваад бичгийн ширээнийхээ ард сууж, сониноос жаахныг эс тооцвол өөр юу ч уншсангүй, учир нь би Библи минь юу гэсэн утгатайг мэдэхээр хатуу шийдсэн байлаа. Апполос Хэйл, *The Second Advent Manual*, 65.”

Миллерийн олсон эрдэнэсүүд нь зөвхөн түүний судлах аргаар танигдсан төдий бус, харин Бурханаас ирсэн шууд илчлэлтээр ч мөн илэрхий болсон юм.

“Бурхан Библийг итгээгүй нэгэн тариачны зүрх сэтгэлд нөлөөлүүлэхээр Өөрийн тэнгэрэлчийг илгээж, түүнийг эш үзүүлэгүүдийг шинжлэн судлахад хөтөлсөн юм. Бурханы тэнгэрэлчүүд тэр сонгогдсон хүнд дахин дахин үзэгдэн, түүний оюун санааг чиглүүлж, Бурханы ард түмэнд урьд өмнө нь үргэлж бүрхэг байсан эш үзүүлэгүүдийг ойлгохуйд нь нээж өгсөн билээ. Үнэнгийн гинжний эхлэл түүнд өгөгдөж, тэр холбоосын араас холбоосыг эрэн хайсаар, эцэст нь Бурханы Үгэнд гайхан биширч харах хүртлээ удирдуулсан. Тэрээр тэнд төгс үнэнгийн гинжийг харсан. Урьд нь онгодоор өгөгдөөгүй хэмээн үзэж байсан тэр Үг одоо түүний өмнө өөрийн гоо үзэсгэлэн, сүр жавхлангаа дэлгэн нээгдэв. Тэрээр Судрын нэг хэсэг нь нөгөөгөө тайлбарладгийг харсан бөгөөд нэгэн эшилэл түүний ойлголтод хаалттай байх үед Үгийн өөр нэгэн хэсгээс түүнийг тайлбарлах зүйлийг олдог байв. Тэрээр Бурханы ариун Үгийг баяр хөөртэйгөөр, мөн хамгийн гүн хүндэтгэл ба эмээн бишрэлтэйгээр үздэг болсон.” *Early Writings*, 230.

Эгч Уайт “Бурхан Өөрийн тэнгэрэлчийг” Миллер рүү илгээсэн хэмээн өгүүлэхдээ, Миллер рүү илгээгдсэн тэр тэнгэрэлч нь Габриел байсан гэдгийг зааж байна. Учир нь “Өөрийн тэнгэрэлч” гэдэг нь Габриелд оноогдсон нэр томьёо мөн.

“Би бол Бурханы өмнө зогсдог Габриел мөн’ хэмээх тэнгэрэлчийн үгс нь түүнийг тэнгэрийн ордонд өндөр хүндэтгэлийн байр суурь эзэлдгийг харуулдаг. Тэрээр Даниелд мэдээ авч ирэхдээ: ‘Эдгээр зүйлсэд надтай хамт бат зогсдог нэг ч үгүй, харин танай Ноён Михаил [Христ] л байна’ гэж хэлсэн.” Даниел 10:21. “Аврагч Илчлэл номд Габриелын тухай өгүүлэхдээ, ‘Тэр үүнийг Өөрийн тэнгэрэлчээр дамжуулан Өөрийн зарц Иоханд илгээж, илэрхийлсэн’ гэж айлдсан.” Илчлэл 1:1. Үе Үеийн Хүсэл, 99.

Габриел болон бусад тэнгэрэлч нар Миллерийн оюун санааг чиглүүлж, “Бурханы ард түмэнд үргэлж бүрхэг байсаар ирсэн эш үзүүлэгүүдийг түүний ойлголтод нээхийн” тулд илгээгдсэн байв. Түүний мэдээ нь зөвхөн судлах аргынх нь үр дүнд боловсрогдсон зүйл бус, мөн тэнгэрлэг илчлэлтээр өгөгдсөн байлаа. Тэрээр Библийг судлахдаа хэрэглэсэн тэрхүү арга нь хүртэл түүний оюун санаанд орж ирсэн юм. Бурхан үнэнийг бидний оюун ухаанд авчирдаг үед, энэ нь Библийг зөв хуваан тайлбарлах үйл явцаар дамжин үнэнд хүрэхээс ялгаатайгаар, тэнгэрлэг илчлэлт мөн байдаг. Миллер хоёуланг нь хийсэн, гэвч “өдөр тутмын”- тухай сэдвийг ойлгоход Миллер хэрхэн хүрсэнд тэнгэрлэг илчлэлт зайлшгүй нэг

хэсэг нь байх ёстой байв.

Миллерт Даниелын наймдугаар бүлгийн есөөс арван хоёрдугаар эшлэл хүртэлх хэсэг дэх хүйсийн хэлбэлзэл танигдахгүй байх байсан. Учир нь түүнд Библи болон библийн хэлнүүдийн тухай ямар ч мэдээлэл агуулаагүй нэгэн конкорданцаас өөр зүйл байгаагүй. Тэрээр хоёуланг нь “авах” хэмээн орчуулдаг “sur” ба “rum” хоёрын ялгааг олж харахгүй байх байсан. Мөн хоёуланг нь “ариун газар” хэмээн орчуулдаг “miqdash” ба “qodesh” хоёрын ялгааг ч олж харахгүй байх байсан.

Тэрээр Библид нэг зуун дөрвөн удаа гардаг “tamid” хэмээх үгийн үнэнийг олж харахгүй байх байсан. Түүний олж харах боломжгүй байсан үнэн (мөн тэр үнэхээр олж харсан үнэн ч мөн) нь гэвэл, Библид еврей “tamid” гэдэг үг нэг зуун дөрвөн удаа хэрэглэгдсэнээс зөвхөн Даниелын номд л энэ еврей “tamid” үг нэр үгийн хэлбэрээр хэрэглэгддэг явдал байв. “Tamid” нь “үргэлжлэх”, “тасралтгүй” гэсэн утгатай еврей үг бөгөөд Даниелын номд “өдөр тутмын” хэмээн орчуулагдсан байдаг.

Зөвхөн Даниелын номд л энэ үг нэр үгийн хэлбэрээр хэрэглэгдсэн байдаг бөгөөд бусад ерэн есөн удаад нь дайвар үгийн хэлбэрээр хэрэглэгдсэн байдаг. Ийм учраас, Библийн бусад бүх зохиогчид энэ үгийг ерэн есөн удаа дайвар үг болгон хэрэглэсэн байхад Даниел уг үгийг таван удаа нэр үг болгон хэрэглэснийг Хаан Жеймсийн Библийн орчуулагчид олж үзэхэд, баримтын жингийн улмаас тэд Даниелын уг үгийг нэр үг болгон хэрэглэснийг засахаас өөр аргагүй болсон юм. Даниелыг засахын тулд тэд Үгэнд “тахил” хэмээх үгийг нэмж, улмаар нэр үгийг дайвар үг болгон хувиргасан юм. Тэгээд дараа нь орчуулагчдыг засахын тулд Эллен Уайт дараахыг тэмдэглэн үлдэхээр онгодоор хөтлөгдсөн юм. Тэрээр, “‘Өдөр тутмын’-тай холбоотойгоор ‘тахил’ гэдэг үгийг хүний мэргэн ухаанаар нөхөн оруулсан бөгөөд энэ нь эх бичвэрт харьяалагддаггүй; мөн Эзэн шүүлтийн цагийн тунхгийг өгсөн хүмүүст энэ талаар зөв ойлголтыг өгсөн гэдгийг би харсан” гэжээ.

Миллер өөрийнхөө гэрчлэлээр “өдөр тутмын”-ыг ойлгохыг эрэлхийлж байсан бөгөөд эцэст нь тэр үүнийг 2 Тесалоник дахь хэсгээс ойлгосон юм. Гэвч мөн өөрийнхөө гэрчлэлээр, ямар нэг үгийг ойлгохыг эрэхдээ тэр уг үг хэрэглэгдсэн бүх газрыг авч үздэг байсан бөгөөд энэ үг Библид өөр ерэн есөн удаа хэрэглэгдсэн байдаг. Гэтэл “өдөр тутмын” талаар өгүүлсэн түүний гэрчлэл нь, “Би цааш уншсаар байсан бөгөөд түүнийг [өдөр тутмын]-ыг Даниелд байгаагаас өөрөөр хэрэглэсэн өөр нэг ч тохиолдлыг олж чадсангүй” хэмээн хэлсэнд оршино. Миллер эрдэнэсүүдэд зөвхөн өөрийн судлах аргынхаа хүчинд бус, харин тэнгэрэлч нарын үйлчлэлээр түүнд өгөгдсөн тэнгэрлэг илчлэлээр ч хөтлөгдсөн юм.

Иймээс түүний “өдөр тутмын” тухай ойлголт зөв байсан боловч хязгаарлагдмал байв. Тэрээр Даниелын номд “өдөр тутмын” хэмээх хэллэг таван удаа дурдагдсанаас, “өдөр тутмын”-ыг “авч хаясан” гэж өгүүлсэн гурван тохиолдлын нэг нь бусад хоёр тохиолдлоос өөр утгыг илэрхийлдгийг таньж чадаагүй. Нэг удаа “өдөр тутмын” нь еврей “rum” гэдэг үгтэй хэрэглэгддэг бол, бусад хоёр удаад нь еврей “sur” гэдэг үгтэй хэрэглэгддэг. Энэ хоёр үгийг хоёуланг нь “авч хаях” гэж орчуулдаг боловч Даниелын наймдугаар бүлгийн арван нэгдүгээр зүйлд “rum” нь “дээш өргөж, өргөмжлөх” гэсэн утгатай, харин арван нэгдүгээр

бүлгийн гучин нэгдүгээр зүйлд болон арван хоёрдугаар бүлгийн арван нэгдүгээр зүйлд “sur” гэдэг үг нь “зайлуулах” гэсэн утгатай юм.

Вавилоны хоол хүнсээр идэж, уудаг теологичид аливаа зүйлийг зайлуулсан ч бай, эсвэл аливаа зүйлийг өргөн мандуулсан ч бай, аль аль нь нэгэн төрлийн зайлуулалтыг илэрхийлдэг тул эдгээр хоёр үгийг ижил утгатай гэж ойлгох ёстой хэмээн маргадаг. Тэд “өдөр тутмын” гэдэг хэллэг гурван удаа “авч хаягдсан” гэж дурдагдах бүрдээ үргэлж зайлуулахыг л хэлдэг хэмээн маргаж, ингэснээрээ Даниел үгээ сонгохдоо хайнга байсан гэж үздэг. Тэд үүнийг ил тод хэлдэггүй, харин дүгнэлтээрээ Даниел энэ гурван тохиолдол бүрт “sur” гэдэг үгийг хэрэглэх ёстой байсан гэж заадаг; учир нь тэдгээр теологичдын үзлээр “өдөр тутмын” нь “авч хаягдах” тоолондоо нэг л ижил утгыг илэрхийлсэн байх ёстой ажээ.

Тэд мөн наймдугаар бүлгийн арван нэгээс арван дөрөвдүгээр эшлэлүүдэд “ариун газар” хэмээн орчуулагдсан “miqdash” болон “qodesh” гэх үгсэд ч мөн адил ханддаг. Тэр дөрвөн эшлэлийн “ариун газар” гэсэн ишлэл бүрт тэд бүгд Бурханы ариун газрыг төлөөлдөг хэмээн зүтгэдэг. Энэ дүгнэлтээр бол Даниел гурван удаагийн бүх ишлэлдээ зүгээр л “qodesh”-ийг хэрэглэж, арван нэгдүгээр эшлэлд “miqdash”-ийг хэрэглэх ёсгүй байсан. Миллер эдгээр үгсийн хоорондын ялгааг таньж мэдээгүй байх байсан, харин орчин үеийн теологичид үүнийг мэддэг бөгөөд мэддэг атлаа ямар ч ялгааг хүлээн зөвшөөрөх ёсгүй хэмээн зүтгэдэг. Гэвч үгсийн хоорондын ялгааг таньж мэдээгүй Миллер орчин үеийн теологичдын ойлголтын яг эсрэг ойлголтод хүрсэн юм.

Бодит байдал нь Даниел маш нягт нямбай бичигч байсан бөгөөд еврей хэлийг мэддэг, мөн өөрсдийн нийгэмд ухаантай хүмүүс байсан Вавилоны бусад бүх мэргэдээс арав дахин илүү ухаантай хэмээн үнэлэгдэж байсан явдал юм. Еврей хэлний зөв хэрэглээг, мөн тухайн түүхэнд түүнийг хэрхэн зөвөөр илэрхийлэх ёстойг хэн нэгэн мэдэж байсан бол тэр нь Даниел мөн байв. Хэрэв Даниел өөр өөр үгс хэрэглэсэн бол, тэдгээр нь өөр өөр утгыг илэрхийлэхээр зориулагдсан байсан учраас, тэр өөрөө тийм утгыг санаатайгаар илэрхийлэхийг зорьсон хэрэг юм. “Ариун газар” эсвэл “зайлуулна” гэж орчуулагддаг үгсийг Даниел ялгамжтайгаар хэрэглэснийг хүлээн зөвшөөрөх үед, тэдгээр нь “өдөр тутмын” тухай Миллерийн ойлголтыг батлан дэмждэг бөгөөд энэхүү ойлголтыг Паул үнэнийг үзэн ядагсад хүчтэй төөрөгдлийг хүлээн авахаар тавилантай болохыг тодорхойлдог яг тэр эшлэлээс Миллер таньж мэдсэн билээ.

Үнэнг үзэн ядаж, хүчтэй төөрөгдөл төрүүлдэг худалд итгэдэг хүмүүсийг мөн Ефраимын согтуу хүмүүсээр дүрслэн үзүүлсэн бөгөөд тэднийг хоёр ангид төлөөлүүлдэг. Нэг анги нь эрдэм мэдлэгтэй удирдагчид, нөгөө анги нь эрдэм боловсролгүй эгэл ард бөгөөд тэд эрдэмтэд юу заана, зөвхөн тэрийг л сонсох болно. Тэд бол худлын доор нуугдаж, үхэлтэй гэрээ байгуулдаг хүмүүс мөн. Тэд бол Хабаккук хоёрдугаар бүлэгт сэтгэл нь ихэрхүү болсон хүмүүс бөгөөд Матай хорин тавдугаар бүлгийн мэргэн бус онгон охид мөн. Тэд бол Миллерийн зүүдний суурь үнэнүүдийг няцаадаг хүмүүс бөгөөд тэр үнэнүүд төгсгөлд арав дахин илүү тод гэрэлтдэг (энэ нь орчин үеийн Израилийн арав дахь бөгөөд эцсийн сорилтыг төлөөлдөг), яг л эртний Израилийн арав дахь бөгөөд эцсийн сорилтоор хэв шинжлэгдсэний адил.

Бид энэ судалгааг дараагийн өгүүлэлд үргэлжлүүлэх болно.

ЭЗЭН Мосед айлдахдаа: Энэ ард түмэн хэдий болтол Намайг үл хүндэтгэн хилэгнүүлэх вэ? Миний тэдний дунд үзүүлсэн бүх тэмдгүүдийг үл харгалзан, тэд хэдий болтол Надад итгэхгүй байх вэ? Би тэднийг тахлаар цохиж, өв хөрөнгөгүй болгоно; харин чамаас тэднээс илүү агуу бөгөөд хүчирхэг үндэстэн бий болгоно гэв. Харин Мосе ЭЗЭНд айлдахдаа: Тэгвэл египетчүүд үүнийг сонсох болно. Учир нь Та Өөрийн хүч чадлаар энэ ард түмнийг тэдний дундаас гарган авчирсан билээ. Тэд энэ газрын оршин суугчдад ч хэлэх болно. Учир нь тэд, ЭЗЭН Та энэ ард түмний дунд байдаг, ЭЗЭН Та нүүр тулан үзэгддэг, Таны үүл тэдний дээр тогтдог, мөн Та өдрөөр үүлэн баганаар, шөнөөр галан баганаар тэдний өмнө явдгийг сонссон билээ. Эдүгээ хэрэв Та энэ бүх ард түмнийг нэг хүнийг адил хороовол, Таны алдар нэрийг сонссон үндэстнүүд: ЭЗЭН энэ ард түмнийг Өөрийн тэдэнд тангарагласан нутагт оруулж чадсангүй; тиймийн тул Тэр тэднийг цөлд алсан юм хэмээн өгүүлэх болно. Тиймээс одоо, Таны айлдсан ёсоор, миний Эзэний хүч чадал агуу байг гэж гуйя. Та: ЭЗЭН уурлахдаа удаан, нигүүлсэл арвин, гэм буруу ба гэм нүглийг уучлагч боловч, буруутныг огт цагаатгадаггүй; эцгүүдийн гэм нүглийг үр хүүхдүүдэд нь, гурав, дөрөв дэх үе хүртэл нь айлчлан оноодог хэмээн айлдсан билээ. Иймээс, Таны агуу нигүүлслийн дагуу, мөн Та Египетээс аваад эдүгээ хүртэл энэ ард түмнийг уучилж ирсэнчлэн, энэ ард түмний гэм нүглийг уучлаач гэж гуйя. ЭЗЭН айлдахдаа: Чиний үгийн дагуу Би уучиллаа. Гэвч Би амьд буй мэт үнэнээр, бүх дэлхий ЭЗЭНий алдраар дүүрэх болно. Учир нь Миний алдрыг, мөн Миний Египетэд болон цөлд үйлдсэн гайхамшгуудыг үзсэн атлаа, эдүгээ Намайг энэ арван удаа сорьж, Миний дуу хоолойг сонсоогүй тэр хүмүүс лавтайяа Би тэдний эцгүүдэд тангарагласан тэр газрыг үзэхгүй; Намайг хилэгнүүлсэн нэг нь ч түүнийг үзэхгүй. Харин Миний зарц Калев, түүнд өөр сүнс байсан бөгөөд Намайг бүхэлд нь дагасан тул, түүнийг орсон тэр газарт нь Би оруулна; түүний үр удам түүнийг өвлөн авна. Тооллого 14:11–24.